

Aanbiedingsbrief

Aan: De leden van de raad van de gemeente CAPELLE AAN DEN IJSSEL

Datum: 4 juni 2021

Betreft: Aanbiedingsbrief Jaarstukken 2020

Geachte dames en heren,

Hierbij ontvangt u het Jaarverslag en de Jaarrekening 2020. De verantwoording van het college over het afgelopen jaar waarin wij u de belangrijkste beleidsresultaten en financiële resultaten presenteren bij de plannen van de Programmabegroting 2020.

2020 gaat de geschiedenisboeken in als het corona-jaar. Een jaar waarin veel Capellenaren getroffen zijn door het virus met persoonlijk leed tot gevolg. Ook maatschappelijk heeft de corona-pandemie grote gevolgen gehad voor ondernemers, maatschappelijke organisaties, de zorg, het onderwijs en vele andere beroepsgroepen. De gemeentelijke organisatie heeft alle zeilen bijgezet om de bedrijfsvoering draaiend te houden. Het virus legde grote druk op onze capaciteit, ons takenpakket en onze uitgaven. Het is een groot compliment aan onze organisatie dat we 'de boel' draaiend hebben kunnen houden. Door elkaar intensief digitaal te ontmoeten heeft de organisatie, zowel intern- als extern en ondanks de crisis, haar werk goed kunnen blijven doen.

In de jaarstukken hebben we daarom een specifieke paragraaf opgesteld over de impact van de corona-crisis. Twee interne projectgroepen hebben zich hier het afgelopen jaar organisatie-breed op gericht. Een team gericht op de crisisbeheersing en een team gericht op de maatschappelijke impact. Nagenoeg alle gemeentelijke afdelingen en units hebben daarvoor forse extra inspanningen geleverd.

Het sociaal domein heeft haar werk, ook dat van partners, tijdens de crisis anders ingericht. Veel activiteiten konden niet doorgaan of anders ingevuld. Onze verbonden partijen moesten met creativiteit en daadkracht aan het werk om de reguliere hulp- en dienstverlening te kunnen blijven leveren. Uitgangspunt daarbij is geweest dat de meest kwetsbare Capellenaren niet verder in de problemen zouden raken en Capellenaren die kwetsbaar dreigden te worden snel in beeld kwamen bij organisaties en de gemeente. Daarbij lag de aandacht op verschillende terreinen: verlies van werk, financiële problemen en nieuwe geestelijke gezondheidsproblemen zoals depressie en eenzaamheid. Onze maatschappelijke partners speelden daarbij een belangrijke rol.

We hebben het afgelopen jaar intensief gezocht naar wegen om op andere manieren dan fysiek met partners en de Capellenaar in contact te blijven. En gelukkig ook gevonden. Online-bijeenkomsten, digitale spreekuren voor ondernemers maar ook noodopvang voor kwetsbare leerlingen tijdens perioden van digitaal onderwijs door de fysieke schoolsluiting. De professionals werkzaam in het onderwijs verdienen hiervoor een groot compliment.

Binnen het fysiek domein zijn de gevolgen van de corona-crisis en de daarbij horende (landelijke) maatregelen vooral voelbaar voor de lokale economie zoals de retail, de horeca en zzp'ers. Veel ondernemers leden financieel pijn. Met Rijksbrede steunmaatregelen is daarop ingesprongen.

Ruimtelijke ontwikkelingen en woningbouw hebben misschien nog de minste last van de crisis gehad. Veel ontwikkelaars willen vooral door met het ontwikkelen van woningbouwprojecten. De succesvolle aanbesteding van de Blinkert-locatie laat dit zien. Met ongeveer 850 inschrijvingen voor 59 woningen van het project IJsselpark / 's Gravenweteringpark laat zien dat de vraag naar woningen onverminderd groot is.

Als college bedanken wij iedere Capellenaar en alle Capelse (partner) organisaties, ondernemers, verenigingen, scholen, hulpdiensten en zorginstellingen. Speciale dank ook aan onze handhavers. De corona-crisis heeft het uiterste van ons gevraagd. Samen bleken we in staat om lastige opgaven toch uit te voeren. Een compliment voor iedereen.

Tot slot enkele (financiële) verwijzingen. Voor een nadere toelichting op de Jaarrekening en Jaarstukken 2020 verwijzen wij u naar de diverse programma's en de paragraaf Impact coronacrisis. Hierin leest u dat de financiële impact van corona op onze realisatie in 2020 per saldo N363 is geweest. De gemeente Capelle aan den IJssel sluit 2020 af met een positief financieel resultaat van € 86,8 miljoen. Hoger dan ons geprognosticeerde resultaat van € 83,5 miljoen bij de Najaarsnota 2020. U treft een toelichting op de afwijking in de jaarstukken 2020 aan bij de diverse programma's.

1. Beleidsinhoudelijke verantwoording 2020

In het coalitieakkoord 2018 - 2022 "Met het oog op morgen" hebben we als college onze ambities en uit te werken plannen beschreven. Puntsgewijs en beknopt leggen wij hierbij een beleidsinhoudelijke verantwoording over 2020 af, met een doorkijk naar de toekomst. Bij de verschillende programma's in het jaarverslag vindt u meer informatie.

Hoe besturen wij?

- Tijdens het corona-jaar heeft de burgemeester wekelijks overleg gehad vanuit zijn rol als lid van het AB van de Veligheidsregio Rotterdam Rijnmond. Op regelmatige basis heeft de burgemeester ook een corona-update-brief verzonden aan de gemeenteraad om hen daarmee te informeren over corona in Capelle.
- In toenemende mate zien we dat participatievraagstukken spelen binnen de raad, het college, het ambtelijk apparaat én de stad. We hebben deelgenomen aan de Quicksan Lokale Democratie. De uitkomsten hiervan, belangrijk voor het college en de ambtelijke organisatie, krijgen een vervolg in het Leertraject Lokale Democratie. De burgemeester is vanuit de raad gestart met een raads werkgroep. Eindpunt van het traject is de oplevering van de participatievisie en -verordening in 2021.
- Ons burgerpanel is ingezet voor het programma Mobiliteit, de Stadsvisie en het thema "Langer zelfstandig thuis wonen". Daarbij hebben we de 65-plussers uit het panel gevraagd deel te nemen. Het leverde relevante informatie op voor beleidsontwikkeling en uitvoering. Voor het thema "Jongvolwassenen in een kwetsbare positie" is gebruik gemaakt van "Digitale focusgroepen", een digitaal participatie-instrument dat we voor het eerst hebben ingezet, waarbij de doelgroep in groepsgesprekken is bevroegd over verschillende onderwerpen, en waarbij de interactieve tool QANDR is ingezet.
- Eind 2020 is door de raad besloten het Denk & Doe Mee Fonds nog één jaar voort te zetten, omdat er nog ruimte in de voorziening was. Bovendien werd daarmee ruimte geboden om juist in coronatijd initiatieven te ontplooiën voor en door Capellenaren die daar zo naar snakten.
- De Rekenkamer presenteerde het onderzoeksrapport "Grip op inkoop". Wij hebben aangegeven op het grootste deel van de bevindingen van de Rekenkamer een andere zienswijze te hebben, maar zien in een aantal aanbevelingen een mogelijke optimalisatie van de huidige werkwijze. Op verzoek van de raad is een verbeterplan uitgewerkt.
- Wij hebben onafhankelijk extern onderzoek laten doen naar het proces van de totstandkoming van de vergunningverlening van het Allsafe-pand in Fascinatio. Dat was ook het nadrukkelijke verzoek van het Wijkoverlegplatform en andere wijkbewoners. Samen met inwoners hebben we gedurende een intensief traject van bijna een jaar de onderzoeksopdracht vastgesteld, het bureau geselecteerd en het onderzoek begeleid. De aanbevelingen van het onderzoeksbureau zijn door ons overgenomen, om daaruit lessen te trekken en de relatie met de inwoners in Fascinatio te verbeteren.

Zorg

- In februari openden we het tijdelijk Huis van de Wijk in Middelwatering. Samen met de Huiskamers van de Wijk (het Reviusrondeel, buurthuis de Fluiter en de Torenhof) biedt ieder Huis van de Wijk een (zorg)netwerk voor Capellenaren. In de VJN 2020 doen we voorstellen voor nieuwe Huizen van de Wijk. En ook voor 2021 stellen we voor om een permanent Huis van de Wijk in het Meeuwensingelgebied te realiseren. Daarmee krijgen de wijken Oostgarde, aan de Linie en ook de Purmerhoek een Huis van de Wijk. De verbouwing van buurtcentrum De Plint in de Purmerhoek vindt in de eerste helft van dit jaar plaats.
- De Alliantie tegen Eenzaamheid bestaat uit 30 Capelse organisaties. Met de middelen die hiervoor zijn opgenomen in de NJN 2019 ging de Alliantie in het voorjaar van 2020 van start. Gemeente en partners stelden het Plan van Aanpak 'meer samen – minder eenzaam' op om eenzaamheid onder jeugd en ouderen te voorkomen. In 2020 hebben de deelnemers binnen de geldende corona-regels zo goed als mogelijk (alternatieve) activiteiten gereorganiseerd. Vaak door digitale oplossingen of door in kleinere groepen te werken. In de Week tegen Eenzaamheid in oktober zijn veel extra activiteiten georganiseerd. In de themagroepen Jeugd en eenzaamheid, VerbuurSamen en Kwetsbare Capellenaren en life-events hebben de deelnemers de plannen voor 2021 en 2022 verder uitgewerkt. Inmiddels is gestart met een maatjesproject jeugd en wordt de informatievoorziening over eenzaamheid op scholen voor het Voortgezet onderwijs gestart. In enkele wijken zijn er belcirkels opgericht. Met Welzijn Capelle zijn afspraken gemaakt over het opstarten van Lief- en leedstraten in 2021.

- Het Capelse bijstandsbestand kent in 2020 een lichte stijging (+44), mede door de coronacrisis. Met 1.851 ligt het aantal bijstandsgerechtigden onder het landelijk gemiddelde. Belangrijkste reden voor de instroom is het verlies van banen voornamelijk gelegen in de coronamaatregelen die bepaalde sectoren zwaar hebben getroffen. Mede dankzij rijksregelingen als TOZO, NOW en TONK konden liquiditeitsproblemen bij ondernemers in Capelle worden opgevangen. Tot 31 december 2020 hebben 1.685 Capelse zelfstandig ondernemers gebruik gemaakt van de TOZO.
- Voor Capellenaren die kampen met schulden is een concrete aanpak opgezet om (dreigende) schulden te voorkomen. Met aanvullende inkomensondersteunende regelingen, zoals budgetbeheer en een voorlichtingscampagne (met middelen als de Geldkrant Corona, inzet van (social) media met informatie, gemeentepagina IJssel en Lekstreek, Facebook en Instagram en Google-advertenties. Ook is Stichting Welzijn Capelle ingericht als toegangspoort. Hiermee is hulp laagdrempeliger. Daarnaast zijn we als gemeente aangesloten bij het landelijk convenant vroegsignalering.
- Bij de Belastingdienst hebben zich 349 Capellenaren gemeld als gedupeerde van de problemen met toeslagen. De Belastingdienst beoordeelt in het eerste deel van 2021 de dossiers. Gedupeerden worden gecompenseerd met in eerste instantie 30.000 euro. Daarnaast komen gedupeerden in aanmerking voor financiële compensatie van de werkelijke schade. Staatssecretaris Van Huffelen, verantwoordelijk voor Toeslagen, onderhandelt nog met verschillende schuldeisers voor kwijtschelding. Daarnaast zijn nog veel regelingen in de maak om schade te compenseren, denk aan kinderen van gedupeerden, partners en ex-partners. Hierdoor is er nog veel onzeker voor gedupeerden. Omdat een deel van de ouders hulp nodig heeft op meerdere levensgebieden, is de Belastingdienst in samenwerking met gemeenten een hersteloperatie gestart. In Capelle hebben we gekozen voor maatwerk voor de Capelse gedupeerden. Er is een meldpunt voor gedupeerde ouders opgericht bij de unit Frontlijn. Hier hebben zich 88 mensen gemeld (14 april 2021) met hulpvragen uiteenlopende van crisis/zeer urgent tot het bieden van een luisterend oor. Vanuit het meldpunt wordt verdere hulp en ondersteuning geboden.
- De aanpak van schulden heeft blijvend onze aandacht. Met Welzijn Capelle is in het kader van de brede schuldenaanpak extra budgetbeheer vrijgemaakt waarmee Welzijn Capelle een breder aanbod budgetbeheer heeft ingekocht.
- De jeugdgezondheidszorg en (toegang tot) jeugdhulp is in Capelle geregeld via een Dienstverleningsovereenkomst met het CJG. De jaarrekening, het jaarverslag 2019 en de begroting 2021 van het CJG zijn goedgekeurd. Besluitvorming over het jaarverslag 2020 en de begroting 2022 vindt plaats in het vierde kwartaal dit jaar. Het gebruik van lokale ingekochte jeugdhulp blijft structureel hoog. We werken aan de implementeren van het lokaal organiseren en inkopen van onderdelen van regionaal ingekochte specialistische jeugdhulp in 2021.
- In 2020 is het Wmo-abonnementstarief definitief van kracht gegaan. Gebruikers betalen €19,- per maand voor Wmo- diensten. De verwachte aanzuigende werking heeft daarna plaatsgevonden met kostenstijging voor huishoudelijke ondersteuning tot gevolg. Corona en de ingrijpende maatregelen om de verspreiding ervan te beperken heeft gemaakt dat Wmo-zorgaanbieders en vervoerder niet of in beperkte mate in staat zijn geweest ondersteuning te bieden. Hiervoor is een continuïteitsbijdrage uitbetaald conform advies VNG.

Jeugd

- In kwetsbare buurten zijn KinderLabs gekomen. Vooruitlopend op een definitief KinderLab in Middelwating (onderdeel van gebiedsontwikkeling Meeuwensingel) is er februari een tijdelijk KinderLab gekomen aan de Reigerlaan. Een KinderLab in de wijk Schenkel wordt opgenomen in de Gebiedsvisie voor de Florabuurt (wordt in het voorjaar 2021 aan de raad voorgelegd). Mogelijkheden voor een tijdelijk KinderLab in Schenkel worden verkend, gericht op 2021. Ook voor de wijk Oostgaarde onderzoeken we de mogelijkheden.
- Samen met het Jeugdfonds Sport & Cultuur Nederland en het Jeugdfonds Sport & Cultuur Zuid-Holland is een voorstel uitgewerkt voor een pilot met een lokale coördinator voor de sport- en cultuurregeling in Capelle. Hiermee gaan we ervoor zorgen dat meer kinderen uit gezinnen met een laag inkomen kunnen sporten of aan culturele activiteiten kunnen deelnemen. Besluitvorming over de pilot door het college volgt medio 2021.
- Helaas zijn door corona niet alle activiteiten van het Kindercollege door gegaan. Het Kindercollege gaf half november het startsein voor de Week tegen Kindermishandeling met een prachtige graffiti. Het CJR is vanwege corona vooral online samengekomen. Juist in

corona-tijd heeft het CJR een belangrijke rol gehad in de informatievoorziening richting jongeren. Zowel de Jeugdraad als het Kindercollege hebben input gegeven voor de nieuwe Jeugdnota

Onderwijs, sport, cultuur en vrije tijd

- Capelle heeft op dit moment voldoende veilige onderwijshuisvesting. In 2020 is bij de basisscholen De Horizon en Pieter Bas tijdelijke huisvesting geplaatst. De hoogwaardige tijdelijke huisvesting aan De Lijstersingel is door basisschool De Bouwsteen begin 2020 in gebruik genomen. Ook is er een start gemaakt met de bouw van "de Olijfbom". De fusieschool zal medio 2021 haar intrek nemen in het gebouw.
- Vorig jaar startte de bibliotheek op school (dBos). Een belangrijke en toegankelijke manier voor preventie van laaggeletterdheid en een middel om een grote groep basisschoolkinderen te bereiken. De bibliotheek en de scholen zetten hun deskundigheid in om samen met ouders het leesplezier, thuis en op school, stimuleren. Inmiddels doen 17 Capelse basisscholen mee aan dBos.
- De uitvoering van de prestatieafspraken 2020 met Sportief Capelle zijn grotendeels uitgevoerd. De bezetting van, met name, de binnensportaccommodaties is achtergebleven door sluiting van accommodaties gedurende de corona-crisis. Ondanks de crisis zijn er een groot aantal alternatieve sportactiviteiten door Sportief Capelle uitgevoerd. Een voorbeeld hiervan is de balkonsport. In beginsel te vervanging van het bewegen met ouderen. Hiermee werden op een hele creatieve manier meerdere en nieuwe doelgroepen in de stad bereikt.
- In juni is het multifunctionele sporthal/zwembadcombinatie Aquapelle opgeleverd en door Sportief Capelle in gebruik genomen. Capelle heeft hiermee een prachtige, nieuwe en goed functionerende sportfaciliteit die breed toegankelijk is.
- In 2020 is het lokaal Sportakkoord opgesteld. Hierin staan afspraken tussen gemeente, sport- en beweegaanbieders en maatschappelijk partners om sport en bewegen als doel en middel breder en duurzaam te verankeren in de Capelse samenleving. In september is het Sportakkoord gestart.
- Vorig jaar is de notitie 'Kansen voor ieder kind' vastgesteld. Hierin staat het afwegingskader voor het verstrekken van subsidies voor onderwijskansen. Met de nieuwe subsidieregeling Peuteropvang is het vroeg educatief aanbod uitgebreid van 10 naar 16 uur.

Veiligheid

- De pilot Wijkbrandweerman is met de gemeenteraad besproken en verlengd t/m 2024.
 - In Capelle zijn inmiddels zes buurtpreventieteams actief: 's-Gravenland, Rondelen, Hoeken, Graafschap/Baronie, De Linie, Fascinatio en Schenkel. Daarnaast zijn er 84 Whatsapp-buurtpreventiegroepen actief en kent Burgernet per 31 december 2020 4.681 Capelse deelnemers, een deelnamepercentage van 7,1 %.
 - In 2020 zijn er vijf bijeenkomsten georganiseerd in het kader van Politiekids (basisscholen PCB de Horizon (locatie Koggerwaard), Kindcentrum Ontdekrijk, PCB Groen van Prinstererschool, OBS de Klim-Op Schenkel en PCPO de Sjalomschool).
- Duurzaamheid
- De aandacht voor duurzaamheid neemt toe en brengt onze organisatie nieuwe taken. We merken dat met name de energietransitie veel ambtelijke capaciteit vraagt bijvoorbeeld de regionale afstemming rond laadpalen, windmolens, de warmtetransitie en het opstellen van de Regionale Energiestrategie. Dit is het afgelopen jaar helaas ten koste gegaan van de inzet op het thema klimaatadaptatie.
 - In 2020 hebben Capelse inwoners gebruik kunnen maken van de Regeling Reductie Energieverbruik. 1300 Capellenaren hebben gebruik gemaakt van financiële bijdrage van het Rijk.

Bouwen en wonen

- Het Gebiedspaspoort 2.0 RIVIUM is op 29 september 2020 door de raad vastgesteld (BBV 278984). Het doel hiervan is om de ambitie en de uitgangspunten te formuleren die niet alleen gericht zijn op de transformatie en verandering, maar ook op de mogelijke transitie van Rivium van een kantorenpark naar een hoog stedelijke woon-werkwijk. Het nieuwe Rivium krijgt een gecombineerde werk-woonfunctie met circa 5.000 woningen. Functies die elkaar aanvullen, zodat een evenwichtige omgeving ontstaat met functies die bijdragen aan het terugdringen van de leegstand en het creëren van een levendig Rivium. Na de vaststelling van het

Gebiedspaspoort is de ontwerpfase gestart. In deze fase worden de bouwenvelopen uitgewerkt, als ruimtelijke kaders om de omgevingsvergunningen te kunnen verlenen.

- De inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld naar 1 januari 2022 (in mei 2021 maakte de minister bekend dat de invoering wordt uitgesteld naar 1 juli 2022). Uiterlijk 1 januari 2025 moet er een omgevingsvisie (Stadsvisie) liggen. In september 2020 hebben we, mede op basis van de opbrengsten van het participatietraject in 2019 en begin 2020, een concept Stadsvisie ter consultatie aan uw raadscommissie voorgelegd. Eind 2020 is samen met een raads werkgroep de laatste ronde participatie voorbereid. Hiervoor is een vragenlijst uitgezet, waarna begin maart 2021 een online bijeenkomst met de stad volgde. De planning is dat de Stadsvisie in september 2021 door de gemeenteraad wordt vastgesteld.
- Eén van de speerpunten van het Programma Wonen is het realiseren van woningen voor starters, alleenstaanden en ouderen. Bij de start van een woningbouwproject wordt advies gevraagd aan de vakgroep Wonen over o.a. de doelgroep, woningtype, huur/koop en prijs categorie. In 2020 zijn 243 jongerenwoningen gerealiseerd aan het Roer, de Wormerhoek en in Fascinatio. Ook heeft woningcorporatie Havensteder extra woningen in de Rondelen voor jongeren gelabeld. Wat betreft de woningen voor ouderen voorzien we de komende jaren ca. 182 woningen. In de Hoeken heeft Havensteder een grootschalig renovatietraject afgerond van sociale huurwoningen.

Werk, Economie en bedrijfsleven

- In lijn met de MRDH-koers 2021-2022 (vastgesteld door de MRDH in 2020), worden in 2021 de verdere mogelijkheden verkend voor campusontwikkeling in Capelle aan den IJssel. Daartoe zijn wij in 2020 ook aangesloten bij de werkgroep Campusontwikkeling binnen de MRDH. Regionale samenwerking en de behoefte aan synergie tussen campussen, bieden mogelijkheden voor de thema's duurzaamheid en circulariteit. De focus op circulariteit biedt economische kansen binnen de gemeente Capelle, zowel voor werkgelegenheid bij zittende bedrijven, als qua aantrekkingskracht voor nieuwe bedrijven. De ontwikkeling van Rivium naar toekomstig 5.000 huishoudens en bijbehorende afvalstromen, speelt hierin een belangrijke rol. Onder de Capelse ondernemers wordt verkend of een dergelijke focus opportuun is en of bedrijven daar interesse in hebben. In dit kader vindt in de tweede helft van 2021 een circulariteitsscan van het huidige bedrijfspotentieel plaats.
- In het eerste kwartaal van 2020 zijn er diverse bijeenkomsten geweest m.b.t. de ontwikkelingen van de Alexanderknoop. Ambtelijk zijn wij bij enkele van deze bijeenkomsten geweest. Door Corona is de voortgang van het project vertraagd. Wij blijven de ontwikkelingen nauwlettend volgen en onze invloed waar nodig uitoefenen om ons bedrijventerrein Hoofdweg CapelleXL in de uitwerking van deze ontwikkeling een belangrijke plaats te geven.

Buitenruimte, verkeer en vervoer

- De raad heeft op 9 juni 2020 ingestemd met de evaluatie van de buurtbus (BBV 239917) waardoor de huidige exploitatie van de buurtbus wordt voortgezet. Door Covid-19 rijden de buurtbussen een aangepast schema, daar er onvoldoende capaciteit is om alle bussen conform de dienstregeling te laten rijden.
- Wij zijn betrokken bij de verbetering van de Algeracorridor in het zogenaamde MIRT project, waarbij wordt gewerkt aan projecten voor de korte termijn (Korte Termijn Aanpak – KTA). Voor maatregelen voor de middellange termijn worden momenteel studies verricht
- In 2020 is de visie voor het Schollebos tot stand gekomen, mede dankzij intensieve samenwerking met veel enthousiaste Capellenaren. Deze visie wordt nu verder uitgewerkt in een beheer- en actieplan. Ook dit beheer- en actieplan wordt met een brede participatie doorlopen, ondanks mogelijke beperkingen rondom Corona.
- Corona heeft er voor gezorgd dat de oorspronkelijke planning van het Programma Buitenruimte is aangepast. De participatie die ons voor ogen stond was en is moeilijk te organiseren, daarnaast zorgt corona er voor dat een deel van onze organisatie haar prioriteiten elders moet leggen. Een integraal en participatief opgesteld product staat nog steeds voorop, hiertoe is de planning aangepast. Eind 2020 is het spoorboekje van het Programma Buitenruimte opgesteld waarin het verdere traject van dit product is beschreven. In 2021 werken we verder aan het opstellen van het Programma; visie deel en uitwerking. Het Programma buitenruimte staat gepland 1ste kwartaal 2022.

Kijkend naar de doelstellingen van de programma's staan 15 doelen op "groen" (gerealiseerd), 29 op "oranje" (is niet in 2020 gerealiseerd), 4 op "rood" (wordt niet gerealiseerd) en 36 op "grijs" (loopt volgens planning of is doorlopend). Het is evident dat corona hierop grote invloed heeft gehad in 2020.

2. Financiële verantwoording

Financieel resultaat

In de Jaarrekening 2020 presenteren wij een voordelig gerealiseerd resultaat van V 86.775. Wij stellen u voor om voor € 20,0 mln de bestemmingsreserve "Bestedingen Eneco-gelden" te vormen, waarvoor recent de kaders in de raad zijn vastgesteld. Daarnaast stellen wij u voor om het resterende deel van het resultaat toe te voegen aan de algemene reserve. Dit resultaat is hoger dan het geprognoseerde resultaat van V 83.455 bij de Najaarsnota 2020.

Afwijkingen ten opzichte van de begroting

Op elk programma zijn er afwijkingen in positieve of negatieve zin ten opzichte van de begroting. Deze zijn verder toegelicht in het jaarverslag. De afwijkingen groter dan 250K zijn:

- Vennootschapsbelasting commerciële contracten (N 856);
- Dotatie aan de voorziening APPA (N 406);
- Dotatie aan de voorziening Dubieuze debiteuren (N 300);
- Algemene uitkering decembercirculaire (V 361);
- OZB niet-woningen (V 369);
- Leges rijbewijzen en naturalisaties (V 290)
- Graafvergoedingen nutsbedrijven (V 501);
- Uitkeringen incl. loonkostensubsidie beschut werk (V 575);
- Minder trajecten begeleide participatie als gevolg van corona (V 295);
- Wmo:
 - Coronacompensatie WMO aan zorgaanbieders (N 600);
 - Lager collectief vervoer (V 532);
 - Hogere uitgaven huishoudelijke hulp (N 317);
 - Lagere kosten begeleiding (V 251);
- GRJR vrijval budget vanwege corona (V 544);
- Overschrijding van het budget Zorg In Natura (N 461);
- Mutaties winstnemingen door aangepaste fasering (N 523);
- Mutatie voorziening Verliesgevende projecten (V 466);
- Kwetsbare woningvoorraad (V 278).

Risico's

Wij zien dat de risico's zijn toegenomen. Alertheid voor de komend de jaren is dan ook noodzakelijk. De risico's zijn onder andere de dividend opbrengst Stedin vanaf 2023, de herverdeling van het gemeentefonds, de lange termijn gevolgen van de economie vanwege corona op de overheidsuitgaven en de onzekerheid of het kabinet met meer compensatie voor Jeugdzorg en Wmo komt. Op basis van de geïnventariseerde risico's en de kwantificering hiervan komt de weerstandscapaciteit uit op 5,7 wat ruim boven de norm van 1,0 is. In de komende periode willen we ook meer focus gaan leggen op de kansen die we als gemeente lopen en dit ook onderdeel laten zijn van de risicoparagraaf.

3. Financiële ratio's en EMU-saldo

Het exploitatieresultaat wat hierboven is toegelicht, is niet het enige middel om de financiële gezondheid van gemeenten te beoordelen. Er zijn bijvoorbeeld ook posten die niet meegenomen worden in dit saldo, maar wel tot feitelijke kosten leiden, zoals uitgaven in voorzieningen of investeringskredieten. Sinds een aantal jaar is het daarom voor gemeenten verplicht om financiële kengetallen te berekenen. Ook berekenen wij het EMU-saldo, wat een inschatting geeft van alle verwachte kasstromen: alle feitelijke inkomsten en uitgaven.

In de ontwikkeling van de financiële ratio's zien we de trend die we ook bij eerdere P&C-documenten zagen: de schuldquote neemt toe, de solvabiliteit neemt af en het EMU-saldo is negatief. Het jaarlijks volume van investeringskredieten is hoger dan de afschrijvingslasten en het resultaat is niet dusdanig positief om het verschil tussen beiden te dekken. Ten aanzien van de onderstaande ratio's is eveneens te concluderen dat dit positievere ratio's zijn dan dat we oorspronkelijk begroot hadden bij de begroting, voorjaarsnota en najaarsnota. Dit is ook een trend die zich de afgelopen jaren laat zien. Het boekjaar 2020 is een uitzondering op de eerst genoemde trend, door de verkoop van de Eneco-aandelen. Dit is goed zichtbaar in de onderstaande tabel.

Financiële ratio's		Rekening 2019	Begroting 2020	Voorjaarsnota 2020	Najaarsnota 2020	Rekening 2020
1a	netto schuldquote	47%	81%			12%
1b	netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	47%	81%	24%	16%	11%
2	solvabiliteit	35%	27%	59%	63%	62%
3	grondexploitatie	1%	5%			2%
4	structurele exploitatieruimte	4%	-1%			4%
5	belastingcapaciteit	81%	81%			81%

Signaleringswaarden provincie Zuid Holland voor ratio's		Categorie A minst risicovol	Categorie B neutraal	Categorie C meest risicovol
1a	netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
1b	netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%
2	solvabiliteit	>50%	20-50%	<20-50%
3	grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
4	structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
5	belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

In de paragraaf Weerstandvermogen en Risicobeheersing wordt een nadere duiding van de verschillende financiële ratio's gegeven. Bij de Jaarstukken 2020 vallen alle ratio's in "Categorie A minst risicovol" bij het hanteren van de signaleringswaarden van de provincie Zuid-Holland voor de ratio's.

EMU-saldo

Het EMU-saldo heeft zich gedurende de begrotingsperiode 2020 als volgt ontwikkelt:

EMU-saldo	Begroting 2020	Voorjaarsnota 2020*	Najaarsnota 2020	Jaarrekening 2020
	-44.454	-49.655	-30.195	-16.788

*De verkoopopbrengst van Eneco telt niet mee in het EMU-saldo

Het EMU-saldo geeft een indicatie van de feitelijke geldstromen van de gemeente. Volgens de Septembercirculaire 2020 zou deze niet nadeliger moeten zijn dan N 7.518, oftewel ons Capelse aandeel in het totale begrotingstekort van Nederland. Dit is echter geen harde norm, maar een indicatie. Uit de tabel blijkt dat wij hier niet aan hebben voldaan in 2020. In de Najaarsnota 2020 gingen wij uit van een negatief EMU-saldo van € 30,2 miljoen. Dit is in de jaarrekening minder negatief gebleken met als belangrijkste oorzaak een lager investeringsvolume (verschil € 4,8 miljoen) en verder een positiever resultaat voor bestemming (€ 5,6 miljoen), lagere onttrekkingen aan voorzieningen (€ 1,9 miljoen) en mutaties van voorraden (€ 1,1 miljoen). Het positiever resultaat is toegelicht in deze jaarrekening. Het lager investeringsvolume wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de vertraging in de nieuwbouw onderwijs Alkenlaan (€ 3,3 miljoen), ondergrondse containers (€ 0,8 miljoen), verduurzaming Slotlaan 121 (€ 0,3 miljoen), speelplaatsen (€0,2 miljoen), verhardingen (€ 0,5 miljoen) en VRI's (€ 0,2 miljoen). Voor de investeringen in groen en CTW zijn er meer uitgaven

geweest in 2020 (beide € 0,2 miljoen), maar die passen binnen het totaal gevoteerde krediet. Het EMU-saldo in 2019 was € 23,0 mln. negatief.

Debt Service Coverage Ratio

De Debt Service Coverage Ratio heeft zich gedurende de begrotingsperiode 2020 als volgt ontwikkeld:

Debt Service Coverage Ratio	Najaarsnota 2019*	Voorjaarsnota 2020	Najaarsnota 2020	Jaarrekening 2020
Jaar 2020	0,3	2,4	2,4	2,6

*Bij de Begroting 2020 werd de DSCR nog niet berekend.

De Debt Service Coverage Ratio (DSCR) geeft een beeld van de plek die rente en aflossingen innemen in de begroting. De DSCR wordt als volgt berekend: (resultaat + afschrijving en rente) / (rente + aflossingen). Wanneer rente of aflossingen een relatief groot deel van de kasstromen uitmaken, daalt deze waarde onder 1. Bij voorkeur is deze ratio boven de 1. In 2020 is er ruim € 36 mln. aan leningen afgelost, maar door het positieve resultaat, grotendeels door de verkoop van de Eneco-aandelen, blijft de DSCR ruim boven de streefwaarde van 1.

Advies raadwerkgroep Structurele Investeringsruimte (SIR)

Hieronder geven wij aan hoe wij met het advies van de raadswerkgroep SIR van mei 2020 om zijn gegaan.

Nummer	Advies werkgroep	Stand van zaken Jaarrekening 2020
1	Blijf de meerjarige doorrekening van de verschillende ratio's, indicatoren en kengetallen presenteren in P&C-documenten.	Hier is aan voldaan. Bij de jaarrekening presenteren we alleen de jaarschijf 2020.
2	Blijf in de meerjarige doorrekening binnen de neutrale categorie van onze toezichhouder voor wat betreft de netto schuldquote (< 130%) en de solvabiliteit (> 20%).	Hier is meer dan aan voldaan. Voor beide onderdelen zitten we in "Categorie A minst risicovol".
3	Blijf voldoen aan de wettelijke regelgeving vanuit de wet HOF indien hier wijzigingen op ontstaan en kom/blijf voor de periode 2024 tot en met 2027 gemiddeld binnen de referentiewaarde voor het EMU-saldo en streef naar een waarde van minimaal € 0 EMU-saldo vanaf 2027.	Hier is niet aan voldaan. Gemiddelde 2024-2027 is -/- 12.359. Referentiewaarde is -/- 7.518. EMU-saldo is in 2027 -/- 2.933 en in 2028 -/- 2.157. Stand jaarrekening 2020 is -16.788.
4	Minimaliseer het aantal bestemmingsreserves, aangezien bestemmingsreserves weliswaar een dekkingsmiddel zijn, maar nadrukkelijk geen financieringsmiddel.	Uitgevoerd in Voorjaarsnota 2019.
5	Blijf behoudend begroten; Zet daarbij financiële voordelen eerst en vooral in voor versterking van de balans en het terugdringen van de verwachte schuldenlast; Laat zichtbaar de afweging terugkomen over het mogelijk heroverwegen en/of temporiseren van eerder gemaakte keuzes in de P&C-cyclus; Zoek voor het rentepercentage voor de nieuwe langlopende leningen aansluiting bij de bovenkant van wat omliggende gemeenten als lange termijn rente hanteren; Handhaaf de soort "behoedzaamheidsreserve" voor de te ontvangen accessen in de Algemene uitkering; Verhoog de lasten voor de Capellenaar niet met meer dan de inflatie, zolang daar geen directe noodzaak voor is.	Rente: uitgevoerd in Najaarsnota 2019 en opnieuw in Voorjaarsnota 2020. In de Begroting 2021 zijn de percentages verlaagd meer in lijn met regiogemeenten. Algemene uitkering: uitgevoerd in Najaarsnota 2019, door de raming voor het accres te zetten op het 25-jarige gemiddelde van 2,81% i.p.v. accresraming van circulaire. Bij de meicirculaire 2020 is het accres voor de jaren 2020 en 2021 gefixeerd en derhalve ook op deze wijze verwerkt in onze begroting. Belastingen: geïndexeerd in de Begroting 2021; afvalstoffenheffing: deels verhogen voor Afsvalactieplan (principe van kostendekkendheid) en deels uit algemene middelen dekken.
6	Formuleer een procesvoorstel voor de actualisatie van de Kadernota Kerntakendiscussie 2010, zodat actualisatie nog dit jaar plaats kan vinden.	Over het procesvoorstel is in uw Raadswerkgroep SIR gesproken. Een eerste aanzet van de herziene kadernota zal later in 2021 met uw raad worden besproken.
7	Bepaal vanaf 2020 de norm voor de Debt Service Coverage Ratio (DSCR) op minimaal 1,0.	Hier is in het jaar 2020 aan voldoen.

8	Begroot behoedzaam en behoudt vooralsnog de volledige Eneco opbrengst ter versterking van de balans en bepaal op een later moment of een gedeelte van deze opbrengsten incidenteel kan worden ingezet voor het realiseren van bestaande en/of nieuwe beleidswensen. Het bedrag dat minimaal behouden dient te blijven om het wegvallende dividend van structureel € 890.000 te kunnen opvangen bedraagt (tegen 2%) € 44,5 miljoen.	Bij deze jaarrekening doen wij een voorstel voor een gedeeltelijke resultaatbestemming ter vorming van een reserve "besteding Eneco-gelden".
9	Geef bij elk P&C-document een expliciete toelichting op die resultaten (begrotingsresultaat en EMU-saldo) en ratio's (netto schuldquote, solvabiliteit en DSCR) waar in enig jaar en/of structureel niet wordt voldaan aan de gestelde kaders. Geef daarbij aan op welke wijze er wel (weer) voldaan gaat worden aan deze kaders.	Er is in deze jaarrekening een toelichting opgenomen op de resultaten en ratio's. Het EMU-saldo is minder negatief dan verwacht bij de Najaarsnota 2020. Dit is toegelicht bij het EMU-saldo. De verschillende ratio's voldoen aan de gestelde kaders in 2020. De toekomstige ontwikkeling van de ratio's worden meegenomen in de gesprekken met uw raad rondom de invulling van de taakstelling.

4. Controleverklaring

De accountant heeft de jaarstukken onderzocht in april en mei 2021. De accountant is voornemens om een goedkeurende verklaring af te geven, maar moet nog, zoals opgenomen in het accountantsrapport, een tweetal onderwerpen rondom de ToZo en het CJG afronden. Ook het rapport van bevindingen van de accountant is aan u gericht en wordt op 7 juni 2021 besproken met de auditcommissie.

5. Vervolprocedure

U behandelt de Jaarstukken 2020 op 21/22 juni 2021 in de commissies en op 12/13 juli 2021 in de raad. De raad autoriseert de verantwoording op programmaniveau. De Jaarrekening 2020 en het Jaarverslag 2020 worden na vaststelling in de gemeenteraad naar onze toezichthouder de provincie Zuid-Holland gestuurd.

6. Informatie en vragen

U kunt beleidsinhoudelijke en financieel-technische vragen stellen bij de afdeling Financiën via p&c@capelleaandenijssel.nl.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Capelle aan den IJssel,

De secretaris

De burgemeester

w.g.

w.g.

A.L. Duijmaer van Twist

mr. P. Oskam